

Karol KRÓL

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji

k.krol@ur.krakow.pl

Dariusz ZDONEK

Politechnika Śląska w Gliwicach

Wydział Organizacji i Zarządzania

dariusz.zdonek@polsl.pl

CHARAKTERYSTYKA RYNKU USŁUG HOSTINGOWYCH W POLSCE

Streszczenie. Celem pracy jest charakterystyka rynku usług hostingowych w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem usług bezpłatnych. W artykule zaprezentowano wyniki własnych badań darmowych usług hostingowych w Polsce pod kątem ich wykorzystania w działalności biznesowej przedsiębiorstw.

Słowa kluczowe: pakiet hostingowy, hosting współdzielony, darmowy hosting.

CHARACTERISTICS OF THE HOSTING SERVICES MARKET IN POLAND

Abstract. An aim of this work is the characteristics of hosting services market in Poland, with particular regard to free services. The article presents results of own study on free hosting services in Poland in terms of their use in business activity of enterprises

Keywords: hosting package, shared hosting, free hosting.

1. Wstęp

Możliwości jakie dają rozwijające się technologie informacyjno-komunikacyjne (ang. *information and communication technologies*, ICT) oraz dostęp do Internetu mogą stać się źródłem przewagi konkurencyjnej dla współczesnych przedsiębiorstw, ale również polem rozwoju dla nowych, innowacyjnych usług [19]. Pomimo wyraźnego wzrostu na rynku usług

internetowych (e-usług), mali i mikro przedsiębiorcy wciąż napotykać na wiele barier, które utrudniają lub uniemożliwiają im rozpoczęcie działalności gospodarczej w Internecie. Jedną z nich często bywają koszty jej rozpoczęcia. Wynika to m.in. z niedoszacowania nakładów czasu i pracy niezbędnych do uruchomienia projektu, a także kosztów najmu, oprogramowania i sprzętu (infrastruktury), zatrudnienia pracowników, a także marketingu i reklamy [3].

Prowadzenie działalności gospodarczej z wykorzystaniem Internetu oraz witryn internetowych jest związane z szeregiem kosztów. Pomijając koszty związane z zapewnieniem dostępu do sieci, do podstawowych zaliczyć można również te, związane z rejestracją nazwy domeny internetowej i zakupem pakietu hostingowego. Przyjmują one najczęściej formę opłat abonamentowych – rocznych lub miesięcznych. Równolegle do usług płatnych dostępnych jest wiele ofert hostingu darmowego.

Usługi serwerowe okazują się być jednym z fundamentów technologii gospodarki elektronicznej. Przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność w Internecie niechętnie wykorzystują własne serwery. Wynika to z wielu czynników m.in. z dużych kosztów zakupu sprzętu, oprogramowania, serwisu, czy kadrowych. Ponadto wiąże się to z kwestiami prawnymi, zapewnienia bezpieczeństwa oraz skalą działalności. Stąd też na rynku jest wiele firm oferujących pakiety hostingowe i dzierżawę zasobów serwera, połączone z różnymi usługami. Oferty te są bardzo zróżnicowane, charakteryzują się dużą liczbą parametrów i wariantów konfiguracji, które dla przeciętnego odbiorcy mogą być niezrozumiałe [2].

Celem pracy jest charakterystyka rynku usług hostingowych w Polsce, porównanie wybranych ofert hostingowych oraz wyszczególnienie niewrażliwych parametrów usługi, które mogą być decydujące przy wyborze tej konkretnej. W artykule szczególną uwagę poświęcono usługom świadczonym nieodpłatnie. Podjęto także próbę zweryfikowania obiegowych opinii dotyczących darmowych usług hostingowych, które głoszą, że nie dają one gwarancji dostępności strony, bezpieczeństwa hostowanych plików (danych) oraz mają duże ograniczenia.

2. Rynek usług hostingowych w Polsce

Według raportu Global Web Hosting Market Share wartość polskiego rynku usług hostingowych w 2016 roku wynosiła niemal 406 mln USD. Dało to Polsce 13 miejsce pod względem ogólnego udziału w rynku światowym z wynikiem 1,3% i 8 miejsce w Europie [16]. Według autorów raportu wysoka pozycja Polski w rankingu Hostadvice [15] wynika zasadniczo z dwóch przyczyn – atrakcyjności cenowej oraz zakresu świadczonych usług, których konkurencyjne firmy hostingowe z Europy jeszcze nie świadczą. Trudno jednak całkowicie zgodzić się z tym stwierdzeniem, ponieważ Niemcy mają aż 19% udziału w rynku

(2 miejsce na świecie za USA, które mają 40,2% udziału w rynku), a Polskę wyprzedzają takie kraje jak Wielka Brytania (3,4%) Francja (2,68%), Holandia (2,61%), Rosja (1,39%), Włochy (1,27%) i Czechy (1,24%).

Największy udział w rynku hostingowym na początku 2017 roku, biorąc pod uwagę liczbę klientów z Polski, mają następujące firmy: Home.pl (26%), Onet (15%), Kei.pl (5%) i OVH (5%). W dalszej kolejności znajdują się firmy takie jak: Atman, Iq.pl, Ogicom, Hekko, Superhost, Biznes Host, Zenbox.pl, Az.pl, Kylos, WebD [15]. Według danych szacunkowych, na podstawie Panoramy Firm [17], w Polsce znajduje się ponad 100 firm oferujących usługi związane z hostingiem. Jednak zdecydowanie większa część z nich jedynie odsprzedaje usługi większych firm hostingowych nie tworząc własnych centrów danych (ang. *data center*)¹. Udział w rynku hostingowym jest bardzo ważny z punktu widzenia przyszłego rozwoju firm i ich wartości rynkowej. Według danych IDC (ang. *International Data Corporation*) skumulowany roczny wskaźnik wzrostu dla lat 2013-2018 wyniesie 17,5%. Zgodnie z prognozami w 2018 roku branża hostingowa będzie stanowić 9,9% całego rynku usług IT w Polsce [13].

Przewiduje się, że ważnym czynnikiem powodującym wzrost rynku hostingowego w Polsce będzie przenoszenie usług do chmury (ang. *cloud computing*) w celu zwiększania elastyczności biznesowej i ograniczania kosztów związanych z ICT. Spowoduje to wzrost ruchu w sieci i zwiększenie obciążenia serwerów hostingowych. Bezpieczeństwo danych, cena i jakość usług będą miały kluczowe znaczenie dla przedsiębiorców przenoszących swoje usługi do chmury. Można więc spodziewać się na tym rynku dużej konkurencji i serii przejęć mniejszych firm hostingowych (lub ich konsolidacji) w celu sprostaną wymaganiom technicznym (nowoczesne centra danych) i ekonomicznym (cena) tegoż rynku usług. Potwierdzeniem tych prognoz mogą być doniesienia z 2016 roku o przejściu lidera usług hostingowych w Polsce – firmę Home.pl przez niemieckiego giganta usług hostingowych firmę 1&1 Internet, za 640 mln PLN [14] oraz przejęcie Superhost.pl i Hekko.pl przez firmę Ogicom.pl [18]. W Polsce klienci szukając wysokiej jakości świadczonych usług za rozsądną cenę, często zmieniają usługodawcę. W związku z tym firmy hostingowe rozszerzają zakres świadczonych usług, oferując na przykład rozliczenie hostingu w zależności od rzeczywistego zużycia zasobów i oferując atrakcyjne (promocyjne) ceny dla nowych klientów. Prognozuje się, że po zakończeniu konsolidacji mniejszych spółek lub ich przejęciu przez duże firmy, rynek ustabilizuje się pod względem cen, co wpłynie na zmniejszenie liczby migrujących klientów. W Polsce mamy więc do czynienia z ekspansją dużych firm i wyścigiem związanym z przejmowaniem jak największej liczby klientów, którzy w przyszłości będą korzystali z zaawansowanych usług świadczonych przez nowoczesne centra danych [zob. 5].

Alternatywą dla usług hostingowych świadczonych komercyjnie są te udostępniane bezpłatnie. Do najpopularniejszych dostawców darmowych usług hostingowych w Polsce

¹ czyli budynku lub pomieszczenia przeznaczonego do przechowywania działającej infrastruktury teleinformatycznej.

należą Hostinger.pl, CBA.pl, PRV.pl, Friko.pl i UGU.pl. O ile jakość i zakres usług hostingowych świadczonych przez różne podmioty komercyjnie nie odbiega od siebie znacząco, o tyle zakres i jakość usług świadczonych bezpłatnie bywa różna. Prognozuje się, że znaczenie bezpłatnego hostingu będzie maleć z uwagi na spadek cen usług komercyjnych oraz zakres i jakość ich świadczenia, które będą nieporównywalnie lepsze [11].

3. Na co zwrócić uwagę przy wyborze usługi hostingowej

Każda usługa hostingowa ma swoje parametry. Można je podzielić na te związane bezpośrednio z oprogramowaniem serwera usług (obsługiwane technologie i skrypty) oraz te związane z infrastrukturą techniczną. Dla przeciętnego użytkownika najistotniejsze są limity usług – pojemność konta (serwera), transfer danych (miesięczny, roczny), liczba i rodzaj baz danych, liczba kont pocztowych i liczba kont FTP (ang. *File Transfer Protocol*) oraz oprogramowanie do ich obsługi (webftp, webmail), pakiet usług związanych z domenami (subdomeny, parkowanie domen, itp.), instalator oprogramowania (np. systemów zarządzania treścią CMS), kreator witryn, a także inne zaawansowane. Konfiguracja wszystkich tych usług powinna być dostępna po zalogowaniu się w panelu zarządzania usługą.

Parametry usług hostingowych mogą być decydujące przy wyborze konkretnego pakietu (mniej lub bardziej rozbudowanego, zaawansowanego), nieco mniej przy wyborze samego usługodawcy. Nie bez znaczenia pozostają także takie właściwości hostingu jak bezpieczeństwo danych i kopie bezpieczeństwa [8], pomoc techniczna i obsługa klienta oraz cena końcowa i koszty dodatkowe (np. związane z dodatkową bazą danych lub zwiększeniem limitu transferu danych).

4. Materiały i metody

Hosting to usługa udostępniania przestrzeni dyskowej serwerów (dzierżawa przestrzeni dysku serwera). Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje hostingu: darmowy i płatny. Hosting płatny gwarantuje sprawność i niezawodność serwerów i ma kilka odmian, wśród których najpopularniejsze to hosting współdzielony (zwykły) i dedykowany.

Hosting współdzielony jest najbardziej rozpowszechniony i ma najlepszy stosunek ceny do możliwości. Serwery, na których udostępniane jest miejsce w usłudze hostingu współdzielonego, to serwery wirtualne, które stanowią fragment serwera, współdzielonego z innymi użytkownikami. Hosting współdzielony jest najczęściej wybierany przez mikro i małe przedsiębiorstwa, których witryny internetowe nie mają oddziaływania globalnego.

Analizie poddano oferty wybranych dostawców usług hostingowych płatnych i darmowych. Firmy udostępniające usługi nieodpłatnie wybrano w oparciu o wyniki wyszukiwania Google SERP (ang. *Search Engine Results Page*) – analizie poddano oferty pięciu pierwszych firm pojawiających się w pierwszej dziesiątce wyników wyszukiwania po wpisaniu hasła: „darmowy hosting”.

Wyboru dostawców usług komercyjnych dokonano w oparciu o analizę rankingu TOP100 (2017), największych i najprężniej rozwijających się firm hostingowych w Polsce. Ostatecznie analizie poddano oferty trzech największych firm hostingowych według rankingu TOP100 oraz dwie, które dobrano z wyników wyszukiwania Google SERP (tab. 1). W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że dwóch spośród trzech największych usługodawców z rankingu TOP100 znalazło się również w czołówce wyników wyszukiwania.

Do badań usług komercyjnych wybrano oferty hostingu współdzielonego, przygotowane jako pakiety „startowe”, przeznaczone dla mniej wymagających użytkowników (mniej zaawansowanych projektów informatycznych), stawiając się w roli mikro przedsiębiorcy, który poszukuje oferty hostingu dla swojej pierwszej strony internetowej.

Analizę przeprowadzono w oparciu o dane zastane (ang. *desk research*) na stronach internetowych usługodawców, w regulaminach usług, forach internetowych, a także zarejestrowano i przetestowano każdą z badanych usług.

Wyszukiwanie firm hostingowych w obydwóch przypadkach przeprowadzono 4 stycznia 2017 r. Wyszukiwarke Google wybrano z uwagi na jej popularność w świecie oraz wpływ na to, co użytkownicy Internetu uznają za obowiązujące, wiarygodne i wysokiej jakości [4, 10]. Według rankingu Alexa [12], który stanowi punkt odniesienia dla specjalistów z branży marketingu internetowego, wyszukiwarka Google jest najczęściej odwiedzaną witryną świata. Ponadto Google jest obecnie jedną z najbardziej rozpoznawanych marek [1].

Tabela 1

Usługodawcy, których oferty hostingowe zostały poddane analizie

Usługa	Usługodawca				
	AZ.pl	Nazwa.pl	Home.pl	OVH.pl	Superhost.pl
Komercyjna					
Pozycja w rankingu TOP100	1	2	3	8	10
Miejsce w wynikach wyszukiwania Google*	16	3	2	1	4
Udział w rynku według TOP100 (z dnia 04.01.2017)	10,9%	10,01%	9,75%	2,05%	1,76%
Nieodpłatna	CBA.pl	PRV.pl	Hostinger.pl	Friko.pl	UGU.pl
Miejsce w wynikach wyszukiwania Google*	1	2	3	4	5

*po wpisaniu frazy kluczowej, w przypadku usług odpłatnych: „hosting www”, w przypadku usług darmowych: „darmowy hosting”

Źródło: opracowanie własne (stan na 5 stycznia 2017 r.).

5. Wyniki i wnioski

Na stronach internetowych gdzie można zarejestrować usługę bezpłatną próżno jest szukać numeru telefonu na infolinię lub pomoc techniczną (helpdesk). W trakcie testów usług darmowych, prowadzonych w okresie 5-12 stycznia 2017 r., nawiązanie kontaktu poprzez internetowy komunikator umożliwił jedynie serwis CBA.pl (tab. 2). Tylko jeden usługodawca spośród badanych – Hostinger.pl – oferował usługi nie obciążone prezentacją reklam. Co prawda serwis Friko.pl również oferował bezpłatne konto hostingowe bez reklam, lecz jego użytkownik miał do dyspozycji znacznie ograniczone zasoby, w tym miesięczny limit odsłon witryny. Co ciekawe wybór konkretnego oferenta był utrudniony z uwagi na niewystarczający opis parametrów usługi. Pełną i rozbudowaną specyfikację techniczną darmowego pakietu hostingowego odnotowano jedynie w przypadku serwisu CBA.pl. W tym miejscu warto jednak zauważyć, że usługodawca ten wkracza na rynek usług komercyjnych i w swej ofercie udostępnia również usługi płatne. Różnice w jakości opisu świadczonych usług, technice i jakości witryny firmującej usługę, jakości panelu zarządzania usługą oraz w zakresie świadczonych usług pomiędzy CBA.pl a pozostałymi usługodawcami np. PRV.pl (całkowity brak szczegółowego opisu oferty) lub UGU.pl (wręcz amatorska witryna firmująca usługę, reklamująca jednocześnie internetowy sklep z zabawkami dla dzieci) świadczy, że podmioty świadczące usługi komercyjne, aby zdobyć klientów muszą budować swoją wiarygodność, zwłaszcza poprzez jakość prezentacji oferty i świadczonych usług.

Tabela 2

Porównanie wybranych parametrów nieodpłatnych usług hostingowych

Rodzaj usługi	Usługodawca					
	CBA.pl	PRV.pl	Hostinger.pl	Friko.pl		UGU.pl
				NoAds	Standard	
Liczba darmowych domen	3	100	5	b/l	b/l	3
Pojemność konta	1GB	1,5GB	2GB	150MB	4GB	450MB
Pakiet transferu	b/l	b/l	100GB	2500 odsłon m-c	b/l	b/l
Maksymalny rozmiar pliku	10MB	10MB	b/d	b/d	b/d	10MB
Liczba kont pocztowych	2	0	b/d	b/l	b/l	5
Pojemność konta pocztowego	3GB	n/d	b/d	b/l	b/l	b/d
Liczba kont FTP	2	b/d	1	b/l	b/l	3
Liczba baz danych MySQL	1	3	2	1	10	3
Instalator oprogramowania	TAK	TAK	TAK	b/d	b/d	TAK
Backup	NIE	b/d	TAK	b/d	b/d	b/d
Reklamy	TAK	TAK	NIE	NIE	TAK	TAK
Kontakt telefoniczny (infolinia)	NIE	NIE	NIE	NIE		NIE
Adres korespondencyjny	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK
Kontakt poprzez komunikator on-line	TAK	NIE	NIE	NIE		NIE
NIP/REGON/KRS	BRAK	BRAK	BRAK	BRAK		BRAK

Oznaczenia: b/l – bez ograniczeń, b/d – brak danych

Źródło opracowanie własne (stan na 5 stycznia 2017 r.)

Do dyspozycji użytkowników płatnych kont hostingowych pozostają usługi o znacznie bardziej rozbudowanych parametrach użytkowych – znacząco większa powierzchnia dysków serwera, i często brak limitu na konta pocztowe i inne usługi (tab. 3). Każda z analizowanych ofert płatnych była szczegółowo opisana. Na witrynach firmowych dostawców usług płatnych dostępne były numery telefonów kontaktowych, dane teleadresowe i numery identyfikujące podmiot w m.in. Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) i Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON). Klient miał również możliwość nawiązania kontaktu z pracownikiem firmy za pośrednictwem komunikatorów internetowych. Wszystko to buduje przekonanie, że za konkretną usługą stoją konkretni ludzie, którym można zgłosić problem w bezpośrednim kontakcie. Takiej możliwości brak jest w przypadku usług bezpłatnych, których użytkownik może co najwyżej raportować błędy wysyłając e-maile lub szukać pomocy na forum internetowym.

Tabela 3

Porównanie wybranych parametrów abonamentowych usług hostingowych w wersji podstawowej, typu „starter”

Rodzaj usługi	Usługodawca i nazwa usługi				
	AZ.pl Hosting Smart	Nazwa.pl Active Mini	Home.pl Business Cloud Basic	OVH.pl Personal	Superhost.pl Start
Cena promocyjna* w abonamencie rocznym (kwoty brutto w pierwszym roku, PLN)	14,76	29,22	29,40	117,93	47,97
Cena standardowa* w abonamencie rocznym (kwoty brutto, PLN)	307,50	369,00	369,00	b/d	294,00
Pojemność serwera (GB)	50	50	50	100	150
Roczny pakiet transferu	b/l	b/l	b/l**	b/l	b/l
Liczba kont pocztowych	b/l	25	b/l	10	b/d
Liczba kont FTP	b/l	25	b/l	b/d	10
Liczba baz danych MySQL	25	25	25	1	25
Bazy PostgreSQL	0		0	0	b/d
Kontakt telefoniczny (infolinia)	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Adres korespondencyjny	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK
Kontakt poprzez komunikator on-line	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE
NIP/REGON/KRS na stronie internetowej	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK
Darmowy okres próbny, okres testowy	14 dni				

* Ceny dla osób prywatnych

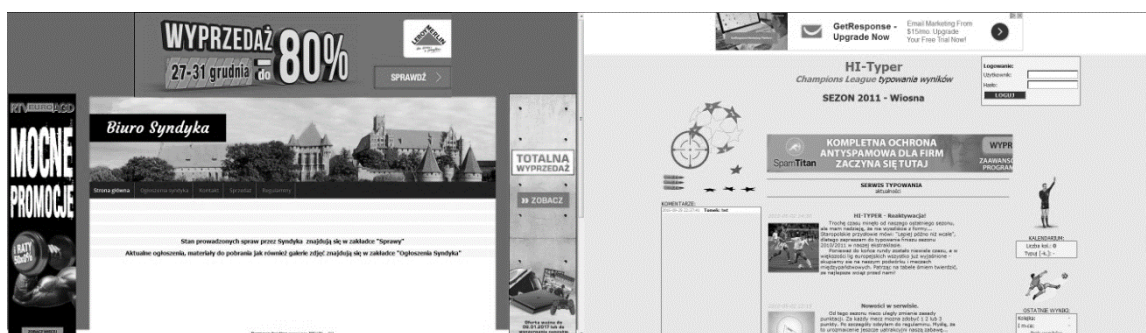
**Przekroczenie 1 TB transferu w miesiącu skutkuje zmianą pasma przepustowości, które osiąga wartość 10Mbps.

Oznaczenia: b/l – bez ograniczeń, b/d – brak danych

Źródło opracowanie własne (stan na 5 stycznia 2017 r.).

Nieodpłatny hosting także oferuje odbiorcy zaawansowane oprogramowanie i często zbliżony zakres usług. Ich wykorzystanie jest jednak przeważnie mocno limitowane. Zdarza się także, że w bezpłatnym pakiecie hostingowym brak jest wybranych usług np. poczty internetowej lub możliwości zakładania subdomen. Ponadto witryny internetowe firmujące

usługi nieodpłatne są mniej dopracowane od ich komercyjnych odpowiedników. Kolejną niedogodnością związaną z wykorzystaniem darmowych kont hostingowych są (obowiązkowe) reklamy, umieszczane w stopce witryny, lub przyjmujące postać natrętnych banerów. Na rycinie 1 zaprezentowano przykładowe witryny utrzymywane na kontach hostingowych PRV.pl – banery reklamowe „otaczają witrynę” z wszystkich stron – lewej, prawej, z góry i z dołu. Ponadto link reklamowy do serwisu PRV.pl znajduje się w stopce witryny. Natłok reklam generuje szum informacyjny, przez co witryna jest nieczytelna. Użytkownicy usług często zgłaszają na forach branżowych problemy z wyświetlaniem reklam, które przysyłają wybrane elementy witryny lub są generowane w większej liczbie niż obowiązująca w regulaminie – często jednak wynika to z nieprawidłowej budowy samej witryny (w oparciu o np. iframe) niż błędów oprogramowania usługi. Próby ingerencji w formę wyświetlania reklam (zmiany położenia miejsca ich prezentacji lub blokowania) mogą skutkować zablokowaniem konta hostingowego przez usługodawcę.

Rys. 1. Natłok reklam na witrynach utrzymywanych na bezpłatnych serwerach, od lewej – PRV.pl oraz UGU.pl, zrzut ekranu (stan na 5 stycznia 2017 r.)

Źródło: Od lewej: <http://syndykmalbork.prv.pl> oraz <http://www.hityper.ugu.pl>.

Decydując się na nieodpłatną usługę hostingową użytkownik nie ma żadnej gwarancji ciągłości pracy serwerów. W regulaminach usług bezpłatnych usługodawcy zastrzegają sobie prawo usuwania wszelkich treści zamieszczanych przez użytkowników, które zostaną uznane za sprzeczne z zasadami określonymi w regulaminie, obowiązującym prawem, zasadami współżycia społecznego lub dobrymi obyczajami. Ponadto zastrzegane jest prawo do zaprzestania świadczenia usługi w dowolnym momencie, usuwania kont bez podania przyczyny, zaprzestania świadczenia usług ze względu na prace modernizacyjne lub zawieszenie świadczenia usług, gdy konto zagraża stabilności infrastruktury. Co więcej, w przypadku darmowych usług hostingowych usługodawcy nie ponoszą odpowiedzialności za przypadki nieprawidłowego funkcjonowania serwisu oraz za utratę lub uszkodzenie danych zawartych na stronach internetowych użytkowników, którym zaleca się samodzielne tworzenie kopii danych.

6. Podsumowanie

Zamierzeniem autorów badań nie było wskazanie, która z analizowanych usług jest najlepsza, jedynie wykazanie ogólnych prawidłowości i podobieństw pomiędzy ofertami, a także newralgicznych punktów, na które należy zwrócić uwagę przy wyborze oferty hostingowej.

Przeprowadzona analiza potwierdza obiegowe opinie. Darmowy hosting jest często traktowany przez usługodawców jako swoisty „koszt pozyskania nowego klienta”, który owszem ma do dyspozycji usługę darmową, jednak jest ona ściśle limitowana, a sam użytkownik jest regularnie zachęcany do skorzystania z pakietu płatnego.

Dostawcy darmowych usług hostingowych najczęściej nie dają żadnych gwarancji jakości. Jest to dobitnie wyrażone w regulaminach usług. Ponadto w przypadku darmowego hostingu najczęściej brak jest wsparcia technicznego. Awarie techniczne mogą się wiązać z bezpowrotną utratą danych bez możliwości wniesienia reklamacji.

Brak gwarantowanej jakości (niezawodności) usług oraz brak dostępu do infolinii i bezpośredniej pomocy technicznej właściwie dyskwalifikuje bezpłatne usługi hostingowe, jako podstawę infrastruktury dla witryn firmowych, komercyjnych, biznesowych. W ocenie autorów opracowania nieodpłatne usługi hostingowe mogą znaleźć zastosowanie we wszelakich projektach amatorskich – witryn prywatnych, rodzinnych, hobbistycznych.

Przed zakupem określonej usługi hostingowej można się z nią zapoznać. Obecnie standardem jest czternastodniowy okres próbny, pozwalający przetestować niezawodność i użyteczność danego pakietu.

Rynek usług hostingowych w Polsce staje się coraz bardziej konkurencyjny. Użytkownik może więc wybierać usługodawcę z coraz większego grona dostępnych, a jakość świadczonych usług rośnie. Parametry usług hostingowych świadczonych przez podmioty komercyjne są zbliżone. Trudno jest więc obecnie konkurować o klienta większą pojemnością serwera lub liczbą baz danych. W gronie największych graczy na rynku płatnych usług hostingowych zbliżone są również ceny usług, choć firmy te prześcigają się w okolicznościowych promocjach na usługi świadczone w pierwszym roku abonamentowym.

Przy wyborze oferty hostingowej decydujące mogą być parametry techniczne projektu, który chcemy w jego ramach uruchomić. Dla niewielkich witryn internetowych lub interaktywnych wizytówek o charakterze informacyjnym, wystarczające będą podstawowe pakiety hostingowe typu „starter”. Dla zaawansowanych projektów informatycznych i biznesowych usługodawcy przygotowują rozbudowane pakiety usług lub usługi dedykowane. Różnią się one limitami ograniczającymi korzystanie z poszczególnych komponentów usługi, ale również dostępnością do wybranych, zwykle zaawansowanych usług.

Bibliografia

1. Boguś M.: Proces kształtowania się korporacji ponadnarodowej Google. *Przedsiębiorczość-Edukacja*, Kraków 2011, 7, s. 128-145.
2. Dobrowolski W., Dobrowolska A., Prałat E.: Zastosowanie metod wspomaganie podejmowania decyzji do wyboru usługi hostingowej dla e-biznesu. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Usług* (Nr 104, Europejska przestrzeń komunikacji elektronicznej, T. 1), Szczecin 2013, s. 179-187.
3. Flis R., Szut J., Mazurek-Kucharska B., Kuciński J.: Bariery hamujące rozwój i globalizację e-usług. Badanie zapotrzebowania na działania wspierające rozwój usług świadczonych elektronicznie (e-usług) przez przedsiębiorstwa mikro i małe. *Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)*, Warszawa 2009.
4. Hargittai E., Fullerton L., Menchen-Trevino E., Thomas K.Y.: Trust online: Young adults' evaluation of web content. *International journal of communication*, 2010, 4, p. 468-494.
5. Jadczyk A.: OVH otwiera w Polsce centrum danych i rozpoczyna ekspansję na rynki wschodnie z dnia 11.10.2016 r. źródło: <http://itwiz.pl/ovh-otwiera-polsce-centrum-danych-rozpoczyna-ekspansje-na-rynki-wschodnie/> (dostęp 6.01.2017 r.).
6. Juza M.: Internet w życiu społecznym – nadzieje, obawy, krytyka. *Studia Socjologiczne*, 1 (220), Warszawa 2016, s. 199-221.
7. Krawiec W., Sibińska A.: Strony WWW w kierunku budowania doświadczenia klienta. *Marketing i Rynek*, 8 (CD), Warszawa 2014, s. 498-503.
8. Król K.: Organizacyjne aspekty zarządzania bezpieczeństwem danych z perspektywy zagrożeń phishingu. *Organizacja i Zarządzanie*, 2 (30), Gliwice 2015, s. 19-32.
9. Mężyński A.: Outsourcing w przedsiębiorstwach branży internetowej. *E-mentor*, 2010, 5, s. 75-79, źródło: <http://www.e-mentor.edu.pl/artukul/index/numer/37/id/799> (dostęp: 06.01.2017 r.).
10. Pamuła-Cieślak N.: Analiza czynników wpływających na jakość wyników w wyszukiwarce Google. *Toruńskie Studia Bibliologiczne*, 1 (10), Toruń 2013, s. 111-126.
11. Rynkiewicz M.: Hosting przyszłości to e-biuro. *Raporty Interaktywnie.com – Domeny, hosting, chmura*, 2015 s. 32-36.
12. Serwis Alexa Actionable Analytics for the Web: The top 500 sites on the web. źródło: <http://www.alexa.com/topsites>, (dostęp 04.01.2017 r.).
13. Serwis DI, Komunikat firmy kei.pl: Branża hostingowa, kolejne przejęcie na rynku. źródło: <http://di.com.pl/branza-hostingowa-kolejne-przejecie-na-ryнку-54227> z dnia 21.01.2016 r (dostęp 6.01.2017 r.).
14. Serwis DI, Komunikat: W Polsce jest 2,7 mln stron. Rośnie rola usług hostingu na rynku IT. źródło: <http://di.com.pl/w-polsce-jest-27-mln-stron-rosnie-rola-uslug-hostingu-na-ryнку-it-56121> z dnia 15.12.2016 r. (dostęp 6.01.2017 r.).

15. Serwis Hostadvice: <https://pl.hostadvice.com/marketshare/pl/> (dostęp 6.01.2017 r.).
16. Serwis ISBNews, Raport: Biznes Wartość polskiego rynku usług hostingowych sięga niemal 406 mln USD z dnia 24.11.2016 r.
źródło: <https://stooq.pl/n/?f=1129816&c=1&p=4+22> (dostęp 6.01.2017 r.).
17. Serwis Panorama Firm: <https://panoramafirm.pl/hosting> (dostęp 6.01.2017 r.).
18. Serwis Rynek Hostingu, Komunikat: Ogicom.pl przejmuje SuperHost.pl oraz Hekko.pl z dnia 9.03.2016 r. źródło: <http://rynekhostingu.pl/ogicom-pl-przejmuje-superhost-pl-oraz-hekko-pl/> (dostęp 6.01.2017 r.).
19. Talar S., Kos-Łabędowicz J.: Internet w działalności polskich przedsiębiorstw. Studia Ekonomiczne, 184, Katowice 2014, s. 134-152.